

[Madsen-Mygdal.]

og det offentlige har første Ret. Og vil det offentlige bruge denne Ret — saadan er Loven —, er der ikke noget at sige til det. Men naar Staten vil hjælpe disse Folk og hjælpe med saa store Laan og mod saa ringe Sikkerhed — man kan jo nok sige, at Sikkerheden er ringe ved disse Laan paa 8 000 Kr. og indtil 10 pCt. —, er det saa helt velbegrunder, at Staten samtidig optræder som den strenge Kreditor og siger: Jeg har Retten paa min Side, jeg vil have Skattebeløbet til den sidste Øre?

Det var det samme, jeg sagde, ganske vist paa en anden Maade, at naar det offentlige kræver sit Tilgodehavende forud for alt andet og dækket til sidste Hvid, maa de private Kreditorer, Haandværkere og Købmænd, og navnlig Haandværkerne, som der er blevet talt saa kønt om, skrive saa meget mere ned, at der kan blive noget til Skatten. Men var det ikke rimeligt, naar Staten nedsætter Udvalg hele Landet over, og det er deres Opgave med Statslaan i Haand at tilvejebringe Akkordordning, hvor det overhovedet er muligt, at Staten da ogsaa nedskrev en Del af det, den havde til gode?

Den højtærede Minister siger, at det er en kapitalistisk Betragtning. Jeg ved ikke, hvad man fra den Side forstaar ved Ordet kapitalistisk, der er saa mange Udlægninger deraf. Det drejer sig maaske om en Haandværker, der har bygget en Stald, eller en Købmand, der for nylig har leveret Foderstoffer og taber hele Beløbet, fordi de offentlige Skatter, ogsaa de uretfærdige Ejendomsskatter, skal kræves ind til sidste Øre. De, der har Ansvaret for, at Bestemmelsen ikke vedtages, er dem, der stemmer den ned, hvad jo Flertallet vil gøre, efter hvad jeg maa formode af Ordførers Udtalelser.

Saa sagde den højtærede Minister en Ting, der i og for sig er rigtig, han sagde, at det var helt forkert her at stille Forslag om Udlaan udenfor Akkord, idet Overskriften tydeligt siger, at det er Udlaan til Akkord. Ja, det har den højtærede Minister Ret i, men han har ikke Ret til at sige, at vi har villet — jeg husker ikke rigtig Udtrykket — liste et Forslag ind i Akkordloven. Vi har i Udvalget stillet et Ændringsforslag ogsaa til Overskriften, hvor der stod „Udlaan til Opnaaelse af Akkord og Udlaan til vanskeligt stillede Landmænd“. Hvis den højtærede Ministers og hans Partiers Forslag bliver vedtaget, skal det være os en stor Glæde til tredje Behandling at stille Forslag om en Ændring af Over-

skriften, saaledes at den formentlige Overensstemmelse, som den højtærede Minister savner, bliver tilvejebragt.

Den højtærede Minister sagde endvidere, at det var letsindigt med disse Laan udenfor Akkord, det var Landmænd, der ingen Forrentningsevne havde. Ja, det kan man godt sige, Spørgsmaalet er, om man ikke kan sige, at Landmændene overhovedet i Øjeblikket ingen Forrentningsevne har. De foreliggende Oplysninger fra Landøkonomisk Driftsbureau viser i alt Fald, at under de for Tiden herskende Prisforhold er Forrentningsevnen minus 2, og hvis det da er Ministerens Opfattelse, at alle de Landmænd, der ikke har Forrentningsevne, skal ud til Tvangsauktion, saa kommer de til Tvangsauktion alle sammen.

Den højtærede Minister spurgte: Hvad skal Staten foretage sig, hvis det senere viser sig, at de paagældende ikke kan betale? Dertil vil jeg sige, at saadan kan der være saa mange Spørgsmaal, en Minister maa beskæftige sig med. Det kan være, at den højtærede Indenrigsminister kommer til at beskæftige sig med, hvad der skal ske med Statsboligfondens Obligationer, det kan være, at den højtærede Handelsminister kommer til at beskæftige sig med, hvad der skal ske med Eksportkrediten, hvordan det Spørgsmaal skal klares, og jeg tror, den højtærede Landbrugsminister godt kan komme til at sætte visse Overvejelser og Spekulationer i Gang med Hensyn til, hvordan det skal gaa Statshusmændene, hvis Gæld i Øjeblikket langt overstiger de paagældende Værdier med den Nedgang, der har været i det sidste Aar, og hvordan det skal være muligt for Stats-Laanefonden at faa Renter og Afdrag ind.

Saadan kan der blive mange Spørgsmaal. Det er dog Udlaan, givne i normal Tid, ikke alle sammen foretagne i en Krisetid. Det maa man se at klare til den Tid, men jeg fastholder, at for de Laan, der her er stillet Forslag om, er der i hvert Tilfælde en betydelig større Sikkerhed end for de Laan, som tre Partier her paa Rigsdagen uden Betænkelighed stillede til Raadighed for Opnaaelsen af Akkord.

Jeg anbefaler derfor paa ny ærede Medlemmer at stemme for de af mit Parti stillede Ændringsforslag.

Holstein: Saa vidt jeg har forstaaet, var det Mening, at der ved anden Behandling af dette Lovforslag skulde være Adgang til at fremsætte de almindelige Bemærkninger, som man gav Afkald paa at fremsætte ved første Behandling. Jeg til-